

**ทิศทางการพัฒนาและขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรและสหกรณ์
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 1
ปี พ.ศ. 2571 - 2575**

 กลุ่มสบายดี

จังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ

โดย

**นายสมชาย จงบุญญิต
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี**

กลุ่มภาคตะวันออกเจียงเหนือตอนบน 1 “สบายดี”

เลย

เมืองแห่งภูเขา สายหมอก
และธรรมชาติ

หนองคาย

ริมน้ำ เมืองแห่งมิตรภาพ
และวัฒนธรรม

อุดรธานี

เมืองอารยธรรม
และนวัตกรรมแห่งอีสาน

หนองบัวลำภู

เมืองสามหมอก
ดอกบัวงาม

บึงกาฬ

ดินแดนแห่งผืนป่า
และลำน้ำโขง

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (พ.ศ. 2571 – 2575)

อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ

เชื่อมโยงโอกาส
สร้างมูลค่า เพิ่มคุณค่า
สู่ออนุมิภาคลุ่มน้ำโขง

อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ

ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มจังหวัด

- พื้นที่รวม ประมาณ 34,300 ตร.กม.
- ประชากรรวม กว่า 3.61 ล้านคน
- มีแนวชายแดนติดกับ สปป.ลาว กว่า 527 กิโลเมตร
- ตั้งอยู่บนแนวระเบียงเศรษฐกิจ EWEC และเส้นทางเศรษฐกิจ R8 และ R12 เชื่อมโยงสู่ภาคใต้ของจีน

โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและการค้า

- จุดผ่านแดนถาวร 6 แห่ง
- จุดผ่อนปรนการค้า 11 แห่ง
- สะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 1 และ 5
- ท่าอากาศยานอุดรธานี และท่าอากาศยานเลย

วิสัยทัศน์ (ระยะ 10 ปี พ.ศ. 2571 – 2580)

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
บนฐานการพัฒนาที่สมดุลครอบคลุมทุกมิติ”

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด (ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2571 – 2575)

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
เติบโตบนฐานการพัฒนาที่สมดุล และเท่าทันบริบทการเปลี่ยนแปลง”

5 ประเด็นการพัฒนา

- พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน
- พัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม และการค้าชายแดน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- พัฒนาการเกษตรสินค้า และอาหารอย่างครบวงจร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มบนฐานอัตลักษณ์พื้นที่
- พัฒนาทุนมนุษย์และยกระดับคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย ให้เท่าทันบริบทการเปลี่ยนแปลง
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน

ตัวชี้วัดหลัก (4 ตัวชี้วัด)

- อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ต่อปี
- อัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ต่อปี
- อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ต่อปี
- ค่าดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.39 ต่อปี

ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ

- ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 – 2575)
- เป้าหมายการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การขับเคลื่อนทั้ง 5 ประเด็น จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ พัฒนาทุนมนุษย์ และดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

“จากพื้นที่ทางผ่าน สู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”

ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

การค้าการลงทุน

เกษตรมูลค่าเพิ่ม

คนคุณภาพทุกช่วงวัย

สิ่งแวดล้อมยั่งยืน

กลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
ก้าวไปด้วยกัน
สู่นาคตที่ยั่งยืน

โครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

“เกษตรเข้มแข็ง สร้างรายได้
ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร”

มูลค่าเศรษฐกิจภาคเกษตร

ปี 2567
82,957 ล้านบาท
เพิ่มขึ้นจากปี 2566 14,515 ล้านบาท
เติบโต ร้อยละ 21.21

คิดเป็นร้อยละ
25.41
ของผลิตภัณฑ์มวลรวม
กลุ่มจังหวัด

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (GCP) ปี 2567

จังหวัด	มูลค่า (ล้านบาท) / สัดส่วน
อุดรธานี (ศูนย์กลางเศรษฐกิจ)	130,000 / 40.6%
เลย	68,000 / 21.3%
หนองบัวลำภู (ต่ำที่สุด)	34,000 / 10.6%

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (GCP per Capita) ปี 2567

สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นและสินค้า GI

พืชเศรษฐกิจสำคัญ

ข้าว มีสัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกสูงสุด ร้อยละ 47.3
โดยจังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด

ประสิทธิภาพการผลิต (ปี 2566/2567)

ภาคปศุสัตว์

เกษตรกรและพื้นที่การเกษตร

เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร (กลุ่มจังหวัดฯ)

ประมาณ 14,767,750 ไร่

เกษตรกรขึ้นทะเบียน (ปี 2568)

กลุ่มจังหวัดฯ 555,915 ครัวเรือน
คิดเป็นร้อยละ 44.11
ของครัวเรือนทั้งหมด (1,305,731 ครัวเรือน)

จำนวนเกษตรกรขึ้นทะเบียนรายจังหวัด (บางส่วน)

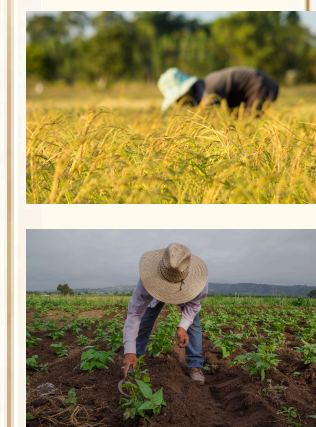
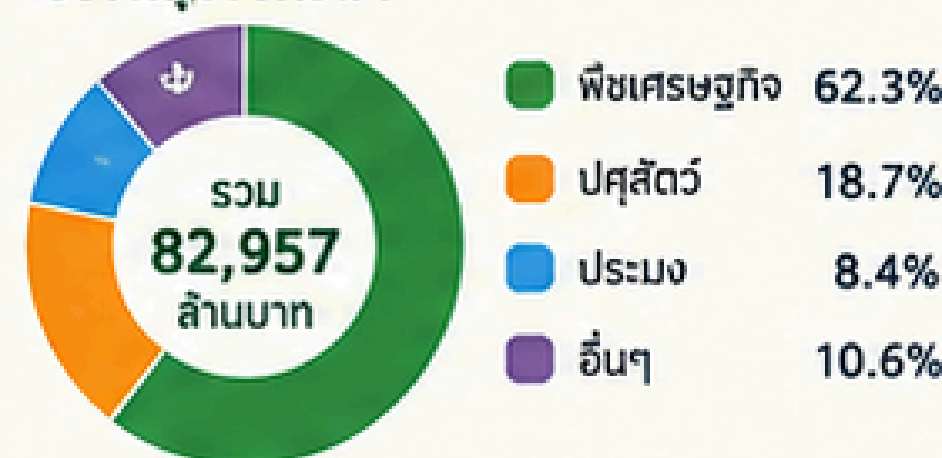
จังหวัด	จำนวน (ครัวเรือน)	สัดส่วนจากครัวเรือนทั้งหมด
อุดรธานี	223,598	39.51%
เลย	108,274	45.04%
หนองบัวลำภู	78,952	48.74%
หนองคาย	73,182	38.51%
บึงกาฬ	71,909	48.77%

(ข้อมูล ณ วันที่ 22 มกราคม 2568 สนง.เศรษฐกิจการเกษตร)

มูลค่าด้านเกษตรกรรม ปี 2563 - 2567P (ล้านบาท)

สาขาการผลิต	2563r	2564r	2565r	2566r	2567p
ภาคเกษตร	56,709	62,735	70,812	68,442	82,957
อัตราการเติบโต	-1.23	10.63	12.87	-3.35	21.21

สัดส่วนมูลค่าด้านเกษตรกรรม
ของกลุ่มจังหวัดฯ

สร้างรายได้รวมกว่า
540 ล้านบาท

ประเด็นการพัฒนานที่ 3

พัฒนาการเกษตร สินค้า และอาหารอย่างครบวงจร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม บนฐานอัตลักษณ์พื้นที่

แผนงาน : พัฒนาและเพิ่มศักยภาพการเกษตร สินค้าและอาหารบนฐานอัตลักษณ์พื้นที่

เป้าประสงค์

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรปลอดภัย และได้รับการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ

แนวทางการพัฒนา

ต้นทาง

แนวทางการพัฒนาที่ 1
วิจัย พัฒนา และขยายพันธุ์พืช/เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาปรับใช้

- โครงการที่ 1
- ส่งเสริมการวิจัยและนำมาใช้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy)

แนวทางการพัฒนาที่ 2
พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิตให้เพื่มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ

- โครงการที่ 2
- พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ 3
ส่งเสริมและยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่

- โครงการที่ 3
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรมูลค่าสูง ด้วยระบบเกษตรแม่นยำ เกษตรอัจฉริยะ และนวัตกรรม

06:51 พุธที่ 13 ส.ค.

เกษตรก้าวไกล ยกระดับสู่สากล ฯลฯ V4.pdf

100%

เสร็จสิ้น

อย่างเป็นระบบ

สาระสำคัญของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571 – 2575)

วิสัยทัศน์	เป้าประสงค์	เป้าหมาย
“เกษตรกรปรับตัวเท่าทันเทคโนโลยี มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้มั่นคง”	- เกษตรกรปรับตัวได้ทัน มีทักษะมีความเชี่ยวชาญ และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม - สถาบันเกษตรกร มีความเข้มแข็ง และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร - เศรษฐกิจการเกษตรของประเทศเติบโตอย่างเข้มแข็ง มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และปรับตัวได้ต่อการเปลี่ยนแปลง ได้ด้วยข้อมูล ดิจิทัล เทคโนโลยี และนวัตกรรม นวัตกรรมสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด และสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่มูลค่า - ภาคการเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืนบนฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - การบริหารจัดการภาครัฐมีความทันสมัย โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ	ผลิตทั้งปริมาณและมูลค่าในประเทศ สาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร มีศักยภาพเพิ่มขึ้น การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิทางการเกษตรมีความสมดุล
พันธกิจ		ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
- ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง - พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ - วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต - บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง - ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด		- อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี - อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ต่อปี - รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี - สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 (2) วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 (3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 - ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการดินและน้ำรวมไม่น้อยกว่า xx ครัวเรือน ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตรและอาหาร	ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร	ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร	ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร
แนวทางการพัฒนา - การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเกษตร - เสริมสร้างความมั่นคง ด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ - เสริมสร้างความมั่นคง ทางอาหารของประเทศ - การป้องกันและปราบปรามสินค้าเถื่อนเกษตร ผิดกฎหมาย และคุ้มครองผลประโยชน์ของเกษตรกรไทย	แนวทางการพัฒนา - เกษตรสร้างมูลค่า - การยกระดับศักยภาพเกษตรกร - การสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร - พัฒนาระบบมาตรฐานและการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อรองรับการบูรณาการการค้าโลก - การตลาดสินค้าเกษตร - เกษตรท่องเที่ยว - การพัฒนาเกษตรมูลค่าสูงสินค้าเกษตร - การพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	แนวทางการพัฒนา - การเสริมสร้างทุนทางสังคม - การรองรับสังคมเกษตรสูงวัย - การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก - สวัสดิการเกษตรกร	แนวทางการพัฒนา - การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ - การจัดการมลพิษและสารเคมีในภาคเกษตร - การบริหารจัดการน้ำที่ระบบ - การบริหารจัดการทรัพยากรดิน - การสร้างรายได้จากคาร์บอนเครดิตในภาคเกษตร	แนวทางการพัฒนา - การพัฒนาการให้บริการประชาชน - การพัฒนากระบวนการบริหารงานภาครัฐ - ระบบข้อมูลสารสนเทศ - การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ - การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ - การพัฒนากฎหมาย - การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร

โครงการที่ 7

- เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ และภาคีด้านเครือข่ายต่าง ๆ ให้มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล

เกษตรปลอดภัย สินค้าคุณภาพ สู่ตลาดสากล
สร้างรายได้ สุขุมชนอย่างยั่งยืน